

Dopravní nehoda – dnes a denně dochází k dopravním nehodám, ke kterým vysílají své hlídky operační důstojníci

14+1 OPERAČNÍCH STŘEDISEK

Operační střediska jsou pracoviště, která v nepřetržitém provozu zabezpečují plnění bezodkladných policejních úkolů v mimořádných situacích. Podílejí se na plnění služebních úkolů každodenní rutinní činností, poskytují servis výkonným policejním útvarům k zabezpečení nejvhodnější reakce na vzniklou bezpečnostní situaci.

Ale hlavním úkolem operační služby je koordinovat a organizovat v rámci své teritoriální působnosti nasazování policejních sil a prostředků a současně se podílet na zajištění součinnosti s ostatními orgány a organizacemi, zvláště v rámci integrovaného záchranného systému.

„Dobrý den, tady Policie České republiky, co pro vás mohu udělat?“

„Tady je Pavlíček, nás někdo vykradl!“

„Sdělte mi prosím vaše jméno a příjmení a řekněte mi, co se stalo?“

„Vrátili jsme se z dovolené, náš byt, zámek byl vypáčený, všechno je tady zpřeházené, no hrůza.“

„Uklidněte se, prosím, a řekněte mi nejprve vaše jméno a příjmení.“

„Jo, jméno, jmenuju se Jan Pavlíček.“

„Řekněte mi, kde bydlíte, vaši adresu, sdělte mi jméno vaší ulice a číslo domu.“

snaží se postupně dozvědět všechny důle-

žité údaje policista v operačním středisku, který právě obsluhuje linku tísňového volání. Během rozhovoru vyplňuje na svém počítači datovou zprávu do informačního systému Událost v digitální podobě. Zapsané údaje okamžitě dostávají do svých obslužných pultů kolegové v operačním středisku. Akce se rozjíždí.

S revoluční myšlenkou, že by bylo možné postupně zredukovat počet operačních středisek v České republice ze současného počtu téměř sta těchto pracovišť na pouhých 14, přišel někdy koncem roku 2002 vedoucí operačního oddělení Policejního prezidia České republiky plk. Mgr. Petr Vaňata. Operační oddělení se kromě jiného samozřejmě snaží využívat zahraničních zkušeností. Základní principy operačního řízení jsou obecně velmi podobné u nás i v ostatních evropských zemích. Získaná poznání z obdobných pracovišť v Norimberku, Berlíně, Mnichově, Lyonu i dalších místech vedla naše specialisty v čele s plukovníkem Vaňatou k vytvoření nového modelu fungování operačních středisek v České republice. Vycházeli z poznatku, že vzhledem k počtu obyvatel a malé rozloze naší republiky není rozhodně efektivní, a ve světě ani obvyklý, dosavadní model operačních středisek, která jsou ve všech krajích a ve všech okresech. Nová koncepce se opírala především o rozvoj techniky, s jejíž pomocí je možné zabezpečit práci policie na tomto úseku s podstatně menším počtem celků. K vytvoření nové, efektivnější sítě operačních stře-

Plk. Mgr. Martin Kotlan

disek vedlo specialisty k vytčení tří základních cílů. Prvním byla význačná úspora personálu. Bylo jim známo, že operační střediska okresních ředitelství mají velmi rozdílnou vytíženost. Operační střediska ve velkých aglomeracích, jako je např. Brno, jsou zatížena nadměrně, operační důstojník ve službě nemá čas se napít, najíst, odpočinout si. Telefon zvoní jeden za druhým. Oproti tomu na některých okresech je třeba i několik hodin klid, není třeba policejního zákroku. Přesto zde musejí být dva operační

v republice může být inovace daleko rychlejší a častější.

První integrované operační středisko vzniklo v roce 2005 v Brně. Jeho vybudování a vybavení nejmodernějšími technologiemi přišlo zhruba na 35 milionů korun, jeho pracovníci stačí ovšem zajišťovat operační úkoly pro bývalý Jihomoravský kraj, Městské ředitelství Brno, Okresní ředitelství Brno-venkov a dvě další okresní ředi-

Hlášení o dopravní situaci na dálnicích D1 a D2 nabíhají do počítače v integrovaném operačním středisku v Brně jedno za druhým, počítač každé hlášení zaznamenává a informace předává dál, takže policisté mají v každém okamžiku přehled, co se v jejich úseku děje:

15. 11. 2006 v 5:49:04

DO Domašov – operační den od 07.00 hodin, dne 15. 11. 2006 do 07.00 hodin dne 16. 11. 2006, pro denní službu jedna tříčlenná hlídka, pro noční službu jedna dvoučlenná hlídka, situace v úseku: počasí jasno, vozovka suchá, teplota 7° C, provoz na stupni mezi 1–2, oba směry, v úseku nemám hlášené odstavené vozidlo, které by bránilo provozu.

Prostory operačního střediska v Brně jsou pohodlné a moderně vybavené, k pultům zde usedá v každé směně 14 policistů...

...ale i velmi příjemných policistek

důstojníci, aby se mohli vzájemně zastoupit. Nový model, jak uvidíme dále, přináší značnou úsporu personálu.

Druhým cílem byla úspora financí. Nezbytnost moderního budování operačních středisek ve spolupráci s firmou KOMCENTRA na platformě informačního systému MAJAK byla neodkladná, bylo však v této souvislosti vyčísleno, že vybavení i toho nejmenšího operačního střediska moderní technologií bude stát více, 10 až 12 milionů korun. Pokud se ovšem vytvoří integrovaná střediska, dojde ke značné finanční úspoře.

Třetím cílem – důvodem ke zřizování integrovaných středisek byl ovšem další, velmi významný faktor – a tím je zvládání krizových situací. V menších místech, kde jsou dva operační důstojníci, je v případě vzniklé krizové situace velmi obtížné takovou situaci zvládat. Oproti tomu v integrovaném operačním středisku, kde je daleko více lidí a dokonalé technologické vybavení, nenastává problém vzájemné zastupitelnosti, dělba práce je zabezpečena tak, aby nebyl ohrožen ani běžný výkon služby.

Posledním důvodem, který také hovoří pro integraci operačních středisek je skutečnost, že nutnost inovovat všech 86 operačních středisek v okresech by bylo v budoucnu finančně neúnosné. Než by inovace proběhla na celém území republiky, bylo by vybavení opět beznadějně zastaralé. Ve 14 operačních střediscích

telství, kterými jsou Blansko a Vyškov. Intenzivně je připravována také integrace na toto operační středisko území okresů Břeclav, Hodonín a Znojmo. Kdybychom sečetli jednotlivá operační střediska soustředěná takto v jednom místě, dostaneme se k číslu 8. Modernizace všech jmenovaných středisek znásobena 12 miliony korun dává mnohonásobně větší částku, než na kterou přišlo vybudování brněnského integrovaného operačního střediska. Podstatné ovšem je, že toto středisko bez problémů zajišťuje veškerou činnost celého území, které pod něj spadá.

14 + 1 operačních středisek znamená, že do budoucna by mělo být zbudováno 8 středisek na dosavadních krajských správách a dalších 6 středisek v sídlech vyšších územně správních celků. Jednička odpovídá operačnímu středisku Policejního prezidia České republiky, určeného ke zvládání krizových situací celorepublikového významu.

V integrovaném operačním středisku krajského města budou stoly a pulty pro každý okres, každý okres bude mít svého operačního důstojníka. Výhodou ovšem je, že díky modernímu vybavení je možné v kteroukoli chvíli přepojit komunikaci z jednoho pultu na operačního důstojníka jiného pultu.

15. 11. 2006 v 5:49:44

DO Podivín: Operační den 15. 11. 2006 do 16. 11. 2006. Na den DS dvakrát dvoučlenná hlídka, na noc jedna dvoučlenná hlídka. V úseku zataženo, beze srážek, vozovka suchá, místy mlha, teplota vozovky a vzduchu 7° C, provoz stupně 1 oběma směry. Bez hlášených dopravních nehod, odstavených vozidel a dopravních omezení.

Minutu po minutě nabíhají v operačním středisku zprávy z celého kraje, informace se dále rozbíhají k těm, kteří je potřebují.

Právě tak docházejí do operačního střediska hlášení o dění v kraji:

Požár kanceláře – Brno
Dopravní nehoda Horní Bojanovice
Dopravní nehoda bez zranění – Brno-město, Zvonarka
Vloupání do vozidla, ul. Odbojářská
Podezřelá osoba v domě, Brno-Bystrc
Podezřelé vozidlo, ul. Vinohrady
Poškození dveří prodejny Květinářství
Vloupání, ul. Dvořákova
Napadení při venčení psa, ul. Špitálka
Krádež stavebního rozvaděče, Otovice/Vyškov

Dlouhý nekonečný seznam událostí, které je nutné prověřit, zajistit, sepsat, zdokumentovat, nahlásit.

Ze svého místa ve velině si mohou obsluhovatelé kamerových systémů přiblížit například křižovatku, na které dochází ke kolizi, zjistit SPZ problémového vozu, upozornit zasahujícího policistu na situaci v nejbližším okolí apod.

Specialisté pro kamerové systémy mají kamery zaměřené na nejfrekventovanější místa ve městě

„Dobrý den pane řediteli, tady je major Dvořák a jsem pro nastávajících 12 hodin vedoucí směny integrovaného operačního střediska Brno. Pro vaše teritorium bude ve směně určen nadporučík Novák. Máte pro nás pane řediteli nějaké úkoly, které bychom měli zajistit, potřebujete nějakou informaci?“ volá vedoucí na počátku své směny v operačním středisku každého ředitele na území, které spadá pod brněnské operační středisko.

„V tuto chvíli je vše v pořádku, pokud však budete cokoli potřebovat, obraťte se na nás. Přeji vám hezký den.“

Tak začíná práce jedné směny operačního střediska v Brně. Tísňová volání zvedají specialisté, zaznamenají relevantní informace do informačního systému MAJÁK. Operační důstojník příslušného teritoria přichází s hlášením do styku už v digitalizované datové podobě, on-line. Má k dispozici další specialisty, kteří mu pomáhají, specialisty na lustrace, PCO pulty, kamerové systémy. Pokud má s případem víc práce, jeho teritorium přebírá některý z jeho kolegů. Tak vypadá nepřetržitý provoz tohoto významného pracoviště Policie České republiky.

„Ředitelé, kteří přistoupili na integraci operačních středisek tady v Brně, brzy zjistili, že takto fungující systém jim nezpůsobuje vůbec žádný problém,“ říká plk. Mgr. Martin Kotlan, který nás celým brněnským střediskem provedl a vysvětlil principy jeho fungování.

„Naopak“, pokračuje plk. Kotlan, „znamená pro ně úsporu systemizovaných pracovních míst. Samozřejmě, zahájení zkušebního provozu v loňském roce bylo provázeno obavami, ale v činnosti střediska nebyly zaznamenány žádné závažnější problémy. Rozvoj technologií, které umožňují telekonferenční spojení, do budoucna videokonferenční, elektronická pošta, telefonní spojení atd.,

Pplk. JUDr. Josef Šibíček, vedoucí operačního střediska, nám ukázal, že v okamžiku zavolání na tísňovou linku si operátor může na mapě zadat údaje a ukáže se mu místo, odkud občan volá

Všechna komunikace se v operačním středisku odehrává do sluchátek, proto může pospolu sedět větší počet lidí a vzájemně se neruší

jsou schopna nahradit kontakt s operačním důstojníkem. Dokonce jsme šli tak daleko, že k 1. 8. 2006 jsme zrušili operační střediska zúčastněných okresů úplně a nechali v provozu pouze to jedno, integrované. Podařilo se nám vytvořit prostor a podmínky, kdy na toto středisko bude moci být bez dalších finančních nákladů připojen okres Hodonín, Břeclav a Znojmo,“ dodává náměstek Kotlan.

Co tedy říci závěrem? Policie České

republiky přijala zásadní koncepční rozhodnutí k výraznému zefektivnění práce operačních středisek v oblasti technické, technologické, organizační i personální. V souladu se zahraničními zkušenostmi i na základě vlastních teoretických a praktických poznání dochází k redukci současných operačních středisek okresních (obvodních, městských) ředitelství P ČR na počet 14 v sídlech vyšších územně správních celků. Tato změna umožní výrazné zlevnit správu informačních a komunikačních technologií, přestože jejich pořizovací náklady nejsou nízké. Dojde ke zlepšení partnerské spolupráce s operačními a informačními středisky HZS, neboť se odstraní nepřehledná komunikace při spolupráci různých organizačních struktur v téže oblasti. Značné zjednodušení nastává i ve vnitřním toku informací mezi policejními operačními středisky.

Dagmar LINHARTOVÁ
Foto Václav ŠEBEK